

Spondiloartritler, bundan 50-60 yıl öncesine kadar romatoid artrit'in değişik bir şekli olarak görülen, ileri omurga tutulumu geliştiğinde de romatoid spondilit olarak adlandırılan, ortak eklem ve eklem dışı belirtileri olan hastalıklar grubudur. Bu grubun ilk tanımı 1976 yılında, benim de yanında çalışma fırsatı bulduğum, spondiloartritlerin babası olarak adlandırılan Prof. Verna Wright tarafından yapılmıştır.*Prof. Wright, henüz BT, MR gibi ileri inceleme yöntemlerinin söz konusu olmadığı, HLAB27 ilişkisinin bile tam kurulmadığı bir dönemde, tıpkı kendisinden 40 yıl önce Prof. Hulusi Behçet'in yaptığı gibi, salt gözlem ve akıl muhasebesi ile bu hastalıkları sınıflamıştır. Prof. Wright'ın sınıflamasında bu grubun üyeleri olarak ankilozan spondilit, psoriatik artrit, Reiter sendromu, intestinal artropatiler, Whipple hastalığı ve Behçet sendromu yer almış, son ikisi daha sonra bu sınıflamadan çıkarılmıştır. Günümüzde henüz tam kabul gören ideal bir sınıflama olmasa da güncel sınıflama ile evvelce tanı konamayan bir çok "non-radyografik spondiloartrit" hastasının tanı ve tedavisi mümkün hale gelmiştir.

Spondiloartrit patogenezinde yer alan immün yolların tanımlanması sonucu bu yolları baskı altına alan tedavilerin kullanıma girmesiyle artık sadece hastaların değil, yıllarca bu hastaları boyunları bükük olarak izlemiş olan klinisyenlerin de yüzleri gülmeye başlamıştır.

Dergimizin bu özel sayısında spondiloartritleri güncel yönleriyle ele alarak irdeleyen arkadaşlarıma ve bu sayının oluşmasına koşulsuz destek veren Novartis firmasına buradan teşekkür eder, okuyacaklarınızın güzel gözlemlere vesile olmasını dilerim.

Dr. Vedat Hamuryudan

**Helliwell PS. Verna Wright: father of the spondyloarthropathies. Ann Rheum Dis 2019;0:1-2.*

